ARREST VAN HET HOF
28 maart 1985 *

In zaak 275/83,

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur J. Griesmar als gemachtigde, bijgestaan door F. Herbert, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Beschel, lid van de juridische dienst van de Commissie, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verzoekster,

tegen

Koninkrijk België, in de persoon van de minister van Buitenlandse Betrekkingen, vertegenwoordigd door R. Hoebaer als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Belgische ambassade, Rue des Girondins 4,

verweerder,

betreffende een verzoek aan het Hof om vast te stellen dat het Koninkrijk België, door bijdragen in te houden op de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen van in een andere Lid-Staat wonende gemeenschapsonderdanen, de verplichtingen niet is nagekomen die op hem rusten krachtens artikel 33 van verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB 1971, L 149, blz. 2), en krachtens artikel 5 EEG-Verdrag,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, president, G. Bosco en C. Kakouris, kamerpresidenten, T. Koopmans, U. Everling, Y. Galmot en R. Joliet, rechters,

advocaat-generaal: M. Darmon
griffier: P. Heim

**

het navolgende

* Procestaal: Frans.

** gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 6 februari 1985,

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 16 december 1983, heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 169 EEG-Verdrag beroep ingesteld, strekkende tot vaststelling dat het Koninkrijk België de verplichtingen niet is nagekomen die op hem rusten krachtens artikel 33 van verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB 1971, L 149, blz. 2), en krachtens artikel 5 EEG-Verdrag.

2 Artikel 33 van verordening nr. 1408/71, in de redactie van verordening nr. 2864/72 van de Raad van 19 december 1972 (PB 1972, L 306, blz. 1), luidt als volgt:

„Het orgaan van een Lid-Staat dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald, dat voor rekening van een pensioen- of rentetrekker bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, is gemachtigd deze bedragen, berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling, in te houden op het pensioen of de rente welke dit orgaan verschuldigd is, voor zover de prestaties krachtens de artikelen 27, 28, 28 bis, 29, 31 en 32 voor rekening van een orgaan van genoemde Lid-Staat komen."

3 Blijkens deze bepaling mogen dergelijke bijdragen of premies door een orgaan van een Lid-Staat enkel worden ingehouden op de pensioenen van sociaal verzekerden die daartegenover prestaties bij ziekte en moederschap ontvangen van het ter zake van die prestaties bevoegde orgaan van die Lid-Staat. Dergelijke inhoudingen zijn echter niet toegestaan wanneer de betrokken prestaties niet voor rekening van een orgaan van die Lid-Staat komen. Dit laatste is het geval bij sociaal verzekerden die op het grondgebied van een andere Lid-Staat wonen en uit dien hoofde ingevolge de artikelen 27 tot en met 32 van verordening nr. 1408/71 prestaties ontvangen van het bevoegde orgaan van deze Lid-Staat.

4 Met het onderhavige beroep wenst de Commissie te zien vastgesteld, dat de Belgische wetgeving in strijd is met artikel 33 van verordening nr. 1408/71, doordat zij inhouding van bijdragen in de zin van deze bepaling ook voorschrijft wanneer de betrokken verzekerden in een andere Lid-Staat dan België wonen en uit dien hoofde prestaties van de instellingen van die andere Lid-Staat ontvangen.

5 Volgens de in geding gebrachte Belgische wettelijke regeling, te weten artikel 121-10 van de Wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering (Belgisch Staatsblad van 1 en 2 november 1963, blz. 10555), zoals gewijzigd bij artikel 161 van de Wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen van 1979-1980 (Belgisch Staatsblad van 15 augustus 1980, blz. 9463), wordt een inhouding verricht

„op de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen of op elk ander als zodanig geldend voordeel evenals op elk voordeel ter vervollediging van de hierboven genoemde pensioenen... De inhouding wordt verricht bij elke betaling van het pensioen of van het voordeel door het uitbetalingsorganisme dat er burgerlijk verantwoordelijk voor is. Dit laatste stort de opbrengst van de inhouding aan het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering tijdens de maand die volgt op de datum waarop zij werd uitgevoerd."

6 De Belgische regering betwist niet, dat deze bepalingen ook van toepassing zijn op sociaal verzekerden die in een andere Lid-Staat dan België wonen, en dat zij in zoverre in strijd zijn met artikel 33 van verordening nr. 1408/71. Zonder formeel te concluderen, heeft zij mededeling gedaan van haar voornemen de nodige maatregelen te nemen om zich naar het gemeenschapsrecht te voegen.

7 Meer in het bijzonder verklaarde de Belgische regering, dat zij aanvankelijk had overwogen de wettelijke regeling in geding te wijzigen bij wege van een verordening op basis van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning. Hiervan zou zijn afgezien nadat was gebleken dat de

noodzakelijke wijzigingen het kader van die wet te buiten gingen. Vervolgens zou de regering hebben besloten, de nationale regeling op twee wijzen aan het gemeenschapsrecht aan te passen: enerzijds door aan de pensioenkassen opdracht te geven geen bijdragen meer in te houden op de pensioenen van in een andere Lid-Staat woonachtige verzekerden; anderzijds door met spoed een ontwerp van wet voor te leggen, die de betrokkenen de mogelijkheid zou bieden om terugbetaling te vragen van de bijdragen die sedert de inwerkingtreding van de gewraakte bepalingen in strijd met artikel 33 van verordening nr. 1408/71 waren ingehouden, zulks in afwijking van de op het gebied van de sociale zekerheid geldende verjaringstermijn van drie jaar.

8 Ook uit deze opmerkingen van de Belgische regering blijkt, dat bedoelde wettelijke regeling in haar huidige vorm niet aan de vereisten van het gemeenschapsrecht beantwoordt.

9 De Belgische regering verklaart de vertraging bij de aanpassing aan de bepalingen van artikel 33 van verordening nr. 1408/71 met de moeilijkheden bij de keuze en de uitwerking van passende maatregelen.

10 Dit argument kan niet worden aanvaard. Het is vaste rechtspraak van het Hof, dat een Lid-Staat zich ter rechtvaardiging van de niet-nakoming van uit communautaire regelingen voortvloeiende verplichtingen niet ten exceptieve kan beroepen op bepalingen, praktijken of situaties van zijn nationale rechtsorde.

11 Mitsdien moet worden vastgesteld, dat het Koninkrijk België door bijdragen in te houden op de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen van in een andere Lid-Staat wonende gemeenschapsonderdanen, de krachtens het EEG-Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.

Kosten

12 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen; aangezien verweerder in het ongelijk is gesteld, moet hij in de kosten worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende, verstaat:

1) **Door bijdragen in te houden op de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen van in een andere Lid-Staat wonende gemeenschapsonderdanen, is het Koninkrijk België de krachtens het EEG-Verdrag op hem rustende verplichtingen niet nagekomen.**

2) **Het Koninkrijk België wordt verwezen in de kosten van de procedure.**

Mackenzie Stuart Bosco Kakouris

Koopmans Everling Galmot Joliet

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 28 maart 1985.

De griffier

P. Heim

De president

A. J. Mackenzie Stuart